

Előfizetési árak:

Egész évre 10 firt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

III-piacz, Simouffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Csupa hazugság.

Debreczen, november 21.

Debreczen a perczen érdekes város: fájdalom, hogy ezuttal egy közénk vetődött prekárius egzisztencia hazudozásai tették érdekessé.

Ezekkel a hazudozásokkal — megneveztük volt a sokféleképen kipróbált tettet — csak a nevével fölékesített hirlapot akarta érdekessé tenni és bezsebelni az általa felültetett, benne jóhiszeműen megbízó fővárosi laptól a szenzációs híreért járó honoráriumot, hogy továbbá személyes bántalmakat és *polémiaikat* toroljon meg általa.

Ennek az urnak *rég nincs mit vesszénie*, ennél fogva mit bánta ő, hogy gonoszán koholt híreivel szenved az őt menedékkal ellátott város jó neve, hogy alávaló hiresztelése a külföld előtt kompromitálhatják hazáját, hogy továbbá bonyodalmakat idéz föl, melyek bár perczekre is, de aggodva került félreértéseket támaszthatnának a király és a nemzet között.

Ennek az urnak tetszett minden további utánjárás nélkül, könnyelműen kürtölni azt a falláciát, hogy Debreczenben, a Kossuth Ferencz részére adott banketten a király tiszteletére mondott toaszt után **tus helyett** és közvetlenül, egy az egyomatás éveiben divott ismeretes nótát játszottak el s ez okból fogadták volna azt a bankettezők tapssal és éljenzéssel, s hogy a közönség a toaszt után czélzatosan ülve maradt. Tegnap, a midőn a lelketlen könnyelműséggel odadobott hazugságot

lapja nem ugyan *rektifikálja* (mert erre csak becsületes jellemek képesek) hanem újra *megírja* s vakmerően azzal a valótlansággal tölti meg rozszakaratu híret, hogy a tegnapielőtti ablak beveréseket „*rossz akaratu felbujtásra*” és **fölbérelt** éretlen suhanczok követték el.

Nem kíváncsiak rá az itteni politikai pártok, hogy az az ur melyiköket érintette e *fölbérlés* vádjával?

A hazudozásokkal szemben a debreczeni rendőrség megbízott a tényállás felderítésével s ma már a leglelkiesmeretesebb vizsgálat alapján derültek ki egyes tények, hogy:

1. K. Tóth Kálmán ref. lelkész saját kezű kezéből, hosszabb beszéd végén éltetvén a haza mellett a királyt is, leginkább az „*Arany Bika*” szálló disztermének híres rossz akusztikája miatt sem hallhatta az egész közönség, hogy a legalkotmányosabb fejedelem neve hangzott el e pillanatban s ezért nem emelkedett föl a vendégsereg *nagyobb része*.

2. Világos — és ezt az aljas közlemény első alakjában elhallgatta, *valamint* írója a táviratból is kihagyta — hogy a Felség éltetése után közvetlenül a **czigány tust húzott**.

3. Tény továbbá, hogy a czigány-primás rövid távollétében, általa nem ismert, mert **nem is debreczeni, hanem vidéki egyének** követelték rövid szünet multán az inkriminált nótákat s ezek a kitünő

kedvü urak tapsolhatták meg — tün-
tetően. Tekintélyes és szavahihető egyé-
nek állítják, hogy nem is a „*Jaj be hun-
czut*” huzatott, de egy „*Jaj be fáj*” kez-
detű dal, a mi azonban biztosan meg nem
állapítható. A cigányok sem hallották, hogy
a királyt éltetik, csak azt látták, hogy
toasztot fejeztek be s ezért huztak tust.
A nóta azonban *Jeney Miklós* rendőrfo-
galmazó közbejöttére rögtön elhallgatott,
az elképedt publikum műveltebb része
már előbb pissegett s a cigány ekkor
rögtön huzni kezdte a „*Hunyady László*”
egy részletét.

4. Tény végül, hogy ezután *Kiss*
Albert ev. ref. lelkész és országgyűlési
képviselő ur s a helybeli 48-as függet-
lenségi párt vezére éltette Kossuth Fe-
renczet, tény, hogy felállásra hívta fel a
közönséget: mily okból és behatások
alatt, erre feleljen — vezéri szerepének
megfelelően — ő maga.

Legvalószínűbb azonban a mostani
adatok alapján, miszerint már holnap délig
kiderül, hogy az infámis nótázás értelmi
szerzője egy a bankette beszabadult ös-
mert szélhámos, kinek nevét a koholt hír
írója *ösmerni fogja*.

A mi tehát történt, az mindössze
kellemetlen, de kimagyarázható és jó
akarattal jóvá is tehető félreértések sze-
rencsétlen sorakozása s a lelketlen fir-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Dalok.

I.

Egész nap a fülemben csengett
Egy szép spanyol szerelmi dal...
Szárnyakra kelté ifju lelkem
Ábrándhozó dallamival...

S szállt véle lelkem ifju tűzben,
Mig kimerülve megpihen,
Egy büvös bájos arczu lányka
Merengő két szép szemiben...

S elgondolám: Oh, égi dallam!
Akkor lesz szép csak igazán,
Ha zongorán eljátssza nékem
Kicsiny kezed, szép ifju lány...

S azonnal a kottákat írni
Búzgón el is kezdettem én,
De két akordnál, istenemre,
Tovább sehogyse vihetém.

Ezernyi hangjegy, mind megannyi
Castagnettás spanyol leány,
Mégélni kezdte a papíron,
És tánczra perge valahány.

S köröttem Andaluziának
Regényes völgye elterül,

S a könnyü karesu lengelábak
Tánczán a lélek forr, hevül.

S a táncz, a nóta egyre járja
S a castagnetta rimre cseng,
A legszebb tánczoló leányka
Csókjáért ajkam úgy eseng.

Te vagy közöttük a legszebbik,
Ki szívem elbűvölte rég,
Szép ajkad, arczod selymes pirján
A déli napnák lángja ég.

S a szenvedély, a láng belém csap
S epesztve, vágyva ingerel...
Borulj a tánczba' rám leányka,
S égjünk a szerelemben el.

Oh édes álom! Szerte foszlott!
Tele firkálva a papír
S a csengő-bongó látományról
A toll utána verset írt.

II.

Az ily rideg bölcselkedést te
Virágos ajkra föl ne vedd!
Hidd el, legbölcsőbbik beszéded,
Ha vig csöngéssel fölnevet.

Hidd el! Talány marad előttünk
Örökre ugyis a világ,
Szemünk a csillagokba téved
Mig lábunk sirögökre hág.

Millió kebel fut bár utána,
Belőle semmitt el nem ér,
S a bölcs azért bölcs, mert belátja,
Hogy tudománya mit sem ér.

A földnek minden bölcs fiánál
Okosabb egy szerelmi pár,
A csillagok beszédt érti
S örök virág-tavasza jár!

F—r G—a.

A mi kutyánk.

— Irta: **Vértesi Arnold.** —

(Folyt. és vége.)

Nem felelt hamarjában, csak rám nézett
előbb bámulva, aztán furfangosan, mialatt azt
gondolhatta magában:

— No ezt ugyan megfogtam.

Csak aztán szólalt meg úgy foghegyről:

— Már hiszem uram, ki megadja, ki nem
adja, de van ám rendőrség is, a hova panasza,
mehet a szegény ember. Tanum is van, uram.
Nem lehet a dolgot eltagadni.

Most már fenyegetőzni kezdett. Bosszan-
tott a dolog s szerettem volna lerázni a nya-
kamról az embert. Féltem, hogy még beamegy
a feleségemhez s ott is lármát csap. Megalkud-
tunk negyven forintban, a mit ott miudjárt ki
is fizettem neki azzal az utasítással, hogy lódul-
jon tovább.

kász örvendhet épp oly ostoba, mint alávaló szereplése gyümölcseinek.

És a botrány felett mélyen érzett undor és felháborodás dacára még mindig elmoso yodunk a kórikum felett, mely a játékok Kossuth Ferencnek jutott.

Először is vele fogalmazzák meg Umberto királynak a város nevében küldött táviratot, amelynek sorsa a római udvarban csak bosszuság és agyonhallgatás lehet.

Mikor ez már rajta megesett, akkor ugyanazon ember, ki debreczeni fogadtatásának hatásait távirata által ilyen ocsány módon tönkretette, megfogalmaz egy irka-firkát, kiviszi az Érmellékre indul Kossuth Ferencnek a vasutra, felolvassa neki a vasúti váróteremben, azután pedig a *Kossuth Ferencz nevével el látva és saját derék, becsületes párt-közön ségének mellőzésével teszi közzé a galyibát keltő lapban . . .*

Mi volt az irat? Egy királyias köszönet, amely hangzik következőképen:

Kossuth Debreczen lakosaihoz.

Kossuth Ferencz tegnap este, elutazásakor mélyen meghatva a debreczeni ünneplés páratlan lelkeségétől, a következő üdvözlés közlésére kérte föl a Debreczeni Hirlap felelős szerkesztőjét

Debreczen népéhez.

„A Debreczenben tapasztalt lelkesedés nemcsak legnagyobb örömmel és hálával töltötte el szívemet, de oly mély hatással voltak rám a debreczeni benyomások, hogy azokból politikai pályámon bátorítást és erőt meríték elhatározott működésemmre. Isten áldja meg a szép és nagy Debreczen összes lakosságát. Sohasem felejttem el szeretetük nagy-szerű nyilvánulását.

Kossuth Ferencz.“

Még csak az nincs benne, hogy ki-nevezzék Debreczent birodalmi fő- és szék-

városnak! De nem akarhatta, de nem is akarta Kossuth Ferencz, hogy őt a lelkesedésnek épp oly imponzus, mint részben naiv jeleivel környező Debreczenen ilyen galázatot essék, hogy zavargó csőcselék háborítsa meg a békés lakók házi szentélyét s hogy ilyen gondot zudítsanak a jobb érzésűek vállaira és ily fájdalom érje a hazafiakat.

Nem hibáztathatjuk őt mindenben, de be kell ösmernie Kossuth Ferencznek, hogy a milyen becsületes, jó lélek ő, hát olyan rossz emberösmerő is. Ha Czegléden, ha Debreczenben ennyi példáját szolgáltatatta ennek az államférfiakra nézve oly nélkülözhetetlen tulajdonságnak, nem lenne-e már ideje, hogy a mindegyre kórikusabbá váló körutat félbehagyva, mielőtt azt akár magának, akár lelkiösmeretlen emberek ballépése folytán valami nagyon, de nagyon végzetes körülmény rá nem parancsolja, és kényszeríti a hivatalos bureaubá való csöndes visszavonulást!

Ez a botrányra reá háruló tanúsága: vonja le id-jekorán, mert az ő neve úgy áll arányban atyjáéval, hogy az utóbbinak varázsa forradalmakat teremtett és világraszóló szónoki művekben nyilatkozott meg, az övé pedig utcai zavargásokban hurczoltatik meg és komisz szenzáció hajhászok hirlapi közleményével csufoltatik meg.

Azok a lapok pedig, melyek a világgá röpitett alávaló hazudozást a felháborodás hangján tárgyalják; a „Magyar Ujság“ mely a bankett „után nem ösmer többet rá a „lovagias magyar nemzetre“; a „Pester Lloyd“, mely szintén indignálódva emlékszik meg az eseményekről; a „Nemzet“, mely ezen ügyben a törvényes vizsgálatot sürgeti; a „Magyar Hirlap“, mely helyesen hangsúlyozza, hogy a közlöttek magyar lapba nem valók s mely azt mondja, hogy „a magyar törvény sulyának rá kell nehezedni ezekre és ha az

oláh izgatót birói szék elé idézik, börtönre ítélik, vegyék el büntetésüket e rossz magyarok is,“ mind e lapok és az orazágszerte méltó felháborodásban zugó közvélemény megnyugvást fogtak találni a legilletékesebb utánjárás alapján kiderített, általunk a fentebbiekben hiven reprodukált tényálladék megösmerésében.

Egy bécsi lapot lefoglaltak a debreczeni állítólagos incidensekről irt cikkekért. Bécsben nem igen szoktak lapokat lefoglalni a magyarok szidalmazásaért. Miket írhatott hát a lefoglalt „Wiener Allgemeine“? Miket fog írni a külföld a magyar betyárizmusról?

Urunk és Királyunk azonban sokkal imponzansabb nyilvánulásait tapasztalhatta 1890-ben a debreczeni néprajongó szeretetének és tiszteletének, mintsem hogy akár magyar, akár osztrák vagy egyéb hirlapi szenzációk megtéveszthetnék.

— Belföldi hírek. (Az ev. reformátusok konventje) tegnap déli-öltözött tíz órákor nyílt meg a református gimnázium dísztermében. A konventen Kun Bertalan tiszán-ineni püspök elnököl. — (Főispáni beigtató.) Miskolczon Miklós Gyula főispán beigtatása hétfőn fényesen és oly lelkesedés mellett ment végbe, mintha az egész megye valóssággal tüntetni akart volna. — (Ormos Zsigmond) volt temesi főispán kinek szomorú esete mindenféle nagy részvételt keltett, meghalt Ehuayta alkalmából Temes megye és Temesvár városa rendkívüli közgyűlést tartanak, hogy az elhunyt emlékének megörökítése tárgyában tanácskozzanak. A temetést a megye rendezi. A holttestet Budapestról Temesvárra szállították. — (A fővárosi tanítók és tanárok névmagyarosítása.) A budapesti tanítótestület Eskert Antal és társainak azt az indítványát, hogy a főváros összes idegen nevű tanárai, tanítói és tanítónői a nevéket az ezredéves ünnep alkalmából magyarosítsák meg. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta és kőn névmagyarosító-bizottságot küldött ki. — (Petrovics Geraszimot) ő hízkénységének, tudvalevőleg büntetésből betették a szerény javadalmazásu gra-

— No hát Istennek ajánlom — szölt zsebre vágva a pénzt.

S tovább ment. Én meg be a városba. Csak aztán jutott eszembe, hogy még a nevé sem kérdeztem meg a kutyának.

Na mindegy. Akármí az ördög a neve, drága egy kutya. Soha életemben eszembe nem jutott volna, hogy én még valaha negyven forintot adok egy kutyaért.

Nagyon rossz kedvem lett. Negyven forint hisz az szörnyűség! Lassankint azonban elmúlt bosszuságom. Ej, hiszen sokszor haszontalanabb dologra is kidob az ember negyven forintot. Most legalább örömet szereztem feleségemnek és a gyerekeknek. Még pedig milyen örömet! Igazán, ha meggondolom, nem sok azért a negyven forint.

Aztán ki tudja, mitéle nemes faj ez a kutya? Hiszen hallottam híret, ötszáz, hatszáz forintot is adnak egyért. Hátha én még valami nagyon is jutányos árért jutottam hozzá.

Mennél tovább forgattam a fejemben, annál jobban megnyugodtam benne, sőt lassanként bizonyos örömet kezdtem érezni. Az a büszke öntudat dagasztotta keblemet, melyet a boldog családapa érez, a ki áldozatot hozott övéért s a helyett, hogy eiferblizte volna a negyven forintot, örömet szerzett vele családjának. Milyen boldogok lehetnek most otthon feleségem és a gyerekek!

Ilyen vidám hangulatban tértem haza az ebéd idejére. Meglepett, hogy feleségem s a gyerekek nincsenek kint a kertben; de még

akkor semmi rosszat sem gondoltam. Hanem mikor a verandáról benyitom az ajtót, feleségem és a gyerekek sikoltva szaladnak a másik szobába s becsapják magok után az ajtót. Még a kulcsot is ráfordítják.

— Anna, az isten szerelméért, mi bajotok? — kérdezem megrettenve.

— Az öröm sikoltásával válaszol a feleségem:

— Te vagy? Jaj, csak hogy haza jöttél!

— Hát nyisd ki az ajtót, édes — szöltam én.

— Nincs ott a kutya? szölt a feleségem.

— Nincs, csak nyisd ki. Hát mi a baj? Zokogva borult nyakamba:

— Oh, az a rettenetes dög!

— Hát mi történt?

— Hát az történt, — beszölte e feleségem, — hogy mikor már minden enivalót odaadtunk a telhetetlen állatnak, még az sem volt neki elég, elkezdett a kezünk után kapkodni és arra megijedtek a gyerekek. Aztán én ki akartam hajtani, de nem ment, csak annál jobban ugrált, feldöntötte a székeket, ugatott és akkor a kis Jenő elkezdett sírni. Arra aztán én is megijedtem. Beszaladtunk a harmadik szobába. A kutya oda is utánunk. A gyerekek czivakodtak, a kutya ugatott. Kiáltottam Marinak, hogy hajtsa ki a czudar dögöt valami bottal, de Mari nem merte, hanem beszaladt a kertészért. Az próbálta kihajtani, de mikor a kutya ugatott és morgott rá, hát ő sem merte tovább hajtani.

Feleségem még most is remegett. A gyerekek anyjok ruhájába kapaszkodtak.

— Nézz csak ki, nincs-e ott a kutya?

Megnyugodtam, hogy nincs. Csak mondja tovább, hát aztán mit csináltak.

— A kertész egy darab kenyérral kicsalta a kutyát, aztán bezártuk az ajtót. Egy darabig láttuk, hogy a kertben ugrál a czudar állat; de a kertész onnan is kicsalta az utcára s hirtelen becsapta a rács ajtót. No most szabadon lélekedtünk. Megszabadultunk hát végre a rettenetes dögötől. Gyerekek, ki a verandára! — Kiáltottam örömben. Mari vegye a kosarát éssiesen a piacra. Már így is elkéstünk a miatt a dög miatt. Hanem az örömünk csak egy perciz tartott. A kutya átugrott a rács kerítésen s megint bent volt a kertben. Azt hittük, hogy most már végünk van, mindnyájunkat szétlép. Mi bemenekültünk a gyerekekkel a szobába, a kertész leszaladt a pinczébe, Mari pedig a konyhába zárta magát. Egyikünk sem mert kijönni, mert minduntalan hallottuk a rettenetes állat ugatását. Itt ugrált a verendán, aztán a konyha ajtót kaparta. Mari sivalkodott, a kertész lent káromkodott.

Még most is ott találtam őket bezárkózva, a kertészt lent, a szakácsnét a konyhában. Ebédet természetesen nem főzött. Nem is volt miből főzni.

— Menjenek hát a vendéglőbe s hozzanak valamit, küldtem őket bosszusan.

De egyik sem mert moczzanni. Végre a revolveremet adtam a kertész kezébe, sok biztatásra úgy csak elindult aztán.

bóczi kalugyer-kolostorba. Jó Petrovics Geraszimnak sehogya se tetszett az ottani állapot. Ő a ki hozzá volt szokva a jobb módhoz, sehogya se tudott beletörődni, a szerény viszonyokba. Mert hát a grabóczi kolostor egész jövedelme nem több egy esztendőben 1200 forintnál és neki ebből kellett ellátnia az egész zárdát. Brankovics patriárk vissza tette Karlóczára teológiai professzornak. — (Nopcsa bárót) a király a királyasszony főudvarmesterét saját kérésére fölmentette tisztségétől, helyébe Bellegarde grófot Stefánia özvegy trónörökös-né eddigi főudvarmesterét nevezvén ki.

— Külföldi hírek. (A kelet-ázsiai politika) iránt az angol királynő és a csári kormány már megegyeztek. Semmi esetre sem fogják megengedni, hogy Japán bekebelezze Koreát. — (III. Sándor csártemetésé.) Sándor csár földi maradványait hétfőn örök nyugalomra tették. A temetés abban a rendben folyt le, melyet már napok előtt hivatalosan megállapítottak, oly fényvel és pompával, a mely már külsőleg is mutatta, hogy a világ leghatalmasabb uralkodóját temetik. A halottat a Péter Pál egyház kriptájába helyezték el. — (Elbocsátott orosz miniszterek). Giers külügyminiszter és Vannovszky hadügyminiszter beadták lemondásukat. Giersét a csár elfogadta. Giers utódjául Lobanof bécsi követet emlegetik. — (Bulgáriával szemben) Miklós csár a leghatározottabban atyja politikáját szándékozik folytatni. A Ferdinánd fejedelemhez intézett távirat pusztán csak a köteles udvariasság lényeg volt, semmi egyéb. — (A finnek hűségesküje.) Heyden gróf finnországi fő kormányzó és a finn szenátus elnöke, azt jelentette a csárnak, hogy a finnek vonakodnak a hűségesküt letenni, mert a csár sem tette le eddig az esküt a finn alkotmányra. Hír szerint Miklós csár esküvője a jövő hétfőn lesz. —

A földhitelről.

I.

Az agrár kérdés helyes megoldása a közeljövő leglényegesebb feladata.

Alig van kérdés, melynek megoldása sürgetőbb volna, mert közgazdasági viszonyaink átalakulása feltétlenül megköveteli, hogy e kérdés mielőbb rendeztessék.

A közelmúltban már többször felszólalt a sajtó a rámutatott — kétségbe vonható adatokkal támogatva — a bajra, mely bekövet-

Feleségemnek szólni sem mertem arról, hogy megvettem neki a kutyát. No hiszen kellemes meglepetés lett volna neki. Szörnyen sajnálta a negyven forintomat, de már nem lehetett segíteni rajta. Csak legalább vissza ne jöjjön az a dög.

De visszajött. Régi gazdája bizonyosan nem akart már neki enni adni s akkor eszébe jutott, hogy hiszen van egy hely, a hol őt jól tartották, visszajön hozzánk.

Este egyszer csak betoppán közénk. Rémmelten futott be előle mindenki.

Láttam, hogy a szakácsné valami ételfélét kapargat össze, hogy a szörnyeteget kien-gesztelje.

— Ne merjen senki valami enivalót adni annak a kutyának, — bocsátottam ki a szigorú parancsot.

Gondoltam, ha nem kap semmit, majd meg- unja a látogatást és elmarad.

De az az akasztófára való, a régi gazdája, az is bizonyosan úgy okoskodott, hogy ha nem ad neki enni, hát akkor majd hozzánk jön s ha itt jóllakott, éjszakára haza megy. Nekik ugyanis csak éjszakára kell a kutya.

Három napig tartott ez a látogatás. Már kétségbeestünk. Ettől a dögötől nem szabadulunk meg. Csak tudnám, hol lakik a régi gazdája. De hiába keresem a kertészek közt a Hermina uton túl, a Zuglóban, sehol sem találom.

Már két egész délutánt töltöttem el a

kezhetik, ha unos untalan csak a tervezgetéssel és nem a gyökeres orvossággal igyekezünk a gyógyítást keresztül vinni.

Tagadhatlan, hogy legelső sorban is a földhitel érdekeiről kell gondolkodnunk, mert csak így lehetséges reménylenünk, hogy az esetleges orvoslásnak tényleg hatása leend.

Ma, a midőn alkalmunk van látni, mennyire kétségbe ejtő a kisbirtokos helyzete a termelés költséges voltáról és az értékesítés kedvezőtlen körülményeinél fogva, lehetetlen — nekünk, mint speciálisan agricultur államnak — fel nem ismerni a baj létezését és azt, hogy a kisbirtokos osztály igenis reá szorult arra, hogy érdekeire némi gond fordíttassék.

Régen halljuk, hogy a szövetkezetek államosítottatni fognak, — ami általán némileg könnyítve lesz a kisbirtokos helyzetén, — de az előjeleket után itélve alig hisszük, hogy ez egyhamar tehetővé válik.

Daczára azonban ezen körülménynek úgy pénz, mint hitelügyi szempontból örvendetesnek tartjuk azt a jelenséget, hogy a vidéki nagyobb pénzintézetek közül néhány, az elmúlt évben alapítókijét oly czéliből emelte fel, hogy működési körébe a záloglevél üzletet felvegye.

A mai viszonyok mellett a birtokosok a hitelre rá vannak szorulva s helyzetükön csak akként segíthetnek észszerűen, ha azokhoz az intézetekhez fordulnak, amelyek kölcsöneiket záloglevelekben nyújtják.

Ugy a törvényes intézkedések, mint a tapasztalás igazolja, hogy csakis az ilyenféle kölcsönök azok, melyeket a hitelt igénylő nyugodtan felvehet.

A záloglevelek biztosításáról szóló 1876 évi XXXVI. törvényczikkben foglaltak azon intézkedések, amelyek a zálogveleves kölcsönök előnyeiket képezik. Jelzálog-üzlettel foglalkozó részvénytársaságok, avagy szövetkezetek e záloglevelek külön biztosítására legalább 200 ezer forintnyi alapot tartoznak alkotni, amely alap tisztán a záloglevél birtokosok összeségének biztositékaul szolgál s mint ilyen végre hajítás alá nem vonható.

Az ezen intézetek által csakis mezőgazdasági ágazatba vett ingatlanságra nyújtható kölcsön az alapszabályok szerint meghatározandó becsérték feléig terjedhet s így nagyon természetese, hogy a záloglevelek részint jövedelmezőségük, részint biztonságuk tekintetéből tüke elhelyezésre, befektetésre a legalkalmasabb papirok egyike.

Záloglevelek csakis jelzálogilag biztosított kölcsönök folyósítása után bocsáthatók ki és

keresésével, végre véletlen rá akadtam. El akart osonni, de megállítottam.

— Hahó! álljon csak meg. Baj van a kutyával.

Gorombán felelt, hogy ő becsületese ember, ő e adta a kutyáját s a mit az ember eladott, hát azt nem szokta visszavenni.

— Jó, jó — mondtam neki, — de ha ingyen visszaadom?

Nem felelt rá mindjárt. Bizonyosan azon gondolkodott, hogy micsoda bolond ember lehet ez, a ki drága pénzen megvesz egy kutyát s aztán ingyen vissza akarja adni.

Mint ahogy azonban gondolta, az ilyen embertől még több is kitélik, meg akarta próbálni, hogy a visszavételt nem lehetne-e ép úgy megfizettetni, mint az eladást?

Na ép úgy nem lehetett, de öt forintomba került ez megint.

— Fogja, — szoltam, mikor a markába nyomtam az öt forintot bankót, — de csak ugy adom, ha legalább két hétig lánczra köti azt az átkozott dögöt.

Igy szabadultunk meg a mi drága kutyánktól. A két hét alatt elfelejtett bennünket, vagy tán különben sem tartotta érdemesnek, hogy még egyszer meglátogasson hiába, ha nem kap enni.

Hej, ha némelyik telebarátunktól is így meg lehetne szabadulni!

hozhatnak forgalomba és a forgalomból oly mérvben vonandók ki, a mely mérvben a kölcsönök vissza fizetettnek.

Tekintettel arra, hogy a betéti kamatláb ma alig haladja túl a 4%-ot, igen természetes, hogy az állandó tüke más uton keres elhelyezést. S minthogy a záloglevelek legkisebb kamatozása 4½% s minthogy e papír tőzsdéi árbullázmásnak átvette nincs és speculatív papirt egyáltalán nem képez, biztonságát tekintve pedig jelzálogilag kétszeresen van fedezve, természetesnek látszik, hogy zálogleveleink még a külföldön is nagykeresletnek örvendnek.

A fent hivatkozott törvényezik a záloglevél tulajdonosokat illetőleg a legmesszebb menő intézkedésekkel biztosítja az elhelyezés szilárdaságát, de sőt alig van forgalomban záloglevél, melynek óvadék képessége rendezetlenül megállapítva ne lenne.

Azon záloglevelek, melyek a tőzsdén jegyeztetnek bármely hatóság és pénztár által biztosítékképpen elfogadtatnak miáltal azok biztonságára feltétlenül igazolva van.

A jelzálog kölcsönt nyújtó intézetek a kölcsönt záloglevelekben engedélyezik, de a folyósítás alkalmával a zálogleveleket nem természetben szolgáltatják át a fénnek, hanem azok készpénzben ellenértékét az engedélyező határozatban meghatározott árfolyam mellett. Minthogy a leszámolás mindenkor és minden pénzintézet által alparin történik, ez okból igen gyakran hallunk e kölcsönökre vonatkozó ellenvetéseket.

Ez ellenvetések azonban figyelmet nem érdemelhetnek, mert a záloglevél kölcsönök ocsó kamatozásának lévén a záloglevél árfolyam különbözetnek kell a nyereséget szolgáltatnia.

A számolási árfolyam meghatározása rendszeren a pénzügyviszonyoktól függ s általánosságban csak annyit jelezhetünk, hogy az árfolyam magasága a záloglevelek iránti keresettől is függ.

Két körülményt tartunk szükségesnek hangsúlyozni a kölcsönt igénylő szempontjából; a mely két körülmény a zálogveleves kölcsönök előnyét képezi.

Ha záloglevelek kibocsátására jogosított pénzintézetek e két körülményt figyelmen kívül nem hagyják úgy elérték azt, hogy az általuk nyújtandó kölcsönök előnyösöknek fognak tekintetni.

(Vége köv.)

Irodalom — Művészet.

* Rubinstein Antal a zseniális muzsikus, ma Peterhorfiban 60 éves korában hirtelen elhunyt. Szívszélhűdés vetett véget életének.

Magyar nők naptára. Besiczky Irmának ez a kedvelt naptára ezuttal 27. évtolyamába lépett. Régi és kedves ismerőse ez a naptár a magyarhízi asszonyoknak és a nővilágnak sok hasznos tudnivalóval és változatos, érdekes olvasmányokkal, miket a szerkesztő ismert tapintattal válogatott ki. Illyés Bálint „Karacsony,” című verse áll beköszöntőül, melyet egész csomó beszély, rajz és elmékedés követ a nőkről a nőknek. Ilyen mindjárt az első „Csakhoz kibeszélhesse magát” a pletykáról, „Jó tanácsok”; „Magyar nők régi viselete”; „A szépség ápolása”; „A nizzai farsang” és sok egyéb a házról, főzéről, gyermeknevelésről s a nők sokan jó hasznát veendik, az az országban működő nőegyletek czimára. Emellett gazdag szépirodalmi rész. Bőséges tartalom, nagy gondtal megválogatva jellemzi ezt a naptár, a mely úgy látszik ezzel állja meg helyét a tarka-barka köntösű versenytársak mellett. Kiadta a Franklin társulat. Ára 60 kr.

* Protestáns új képes naptár. Ezuttal 41-szer jelen meg a Franklin-Társulat kiadásában a magyar protestáns világnak ez a kedvelt naptára. Régi barátja tehát a protestáns családoknak, ki nem szorul rá, hogy dicsőreleg bemutatassák. Tartalma változatos és érdekes: számos képtől kísérve adja az év történetét, utánna a szépirodalmi rész bevezetésével Vargha Gyula egy hangulatos költeményét: „A gyermek Jézus eltűnése.” Ezt követi Szabolcska Mihálynak egy csinos elbeszélése, majd a szer-

kesztőnek legifj. Szász Károlynak egy megkapó elbeszélő költeménye: „A hitetlen“ és a híres svéd író Hedenstjerna egyik legjobb elbeszélése: „A lelkész karácsoni vendége.“ Egy csomó apróbb rajz és beszély és végül protestáns egyházi és iskolai czimtar és a vásárjegyzék képezik a naptár többi tartalmát, mely ezuttal csakugyan bőséges családi olvasmányt nyújt a protestáns középosztály számára. Ára mint rendszeren 50 kr.

Színház.

Ötvenkettedik előadás.

Suppé régi, kedves zenéjű operettjét „Boccacciót“ nézte végig tegnap este a gyér számu közönség.

A „Boccacció“ tegnapi estéjén Ruzsinszkynek ismétlődött nagy sikere. különösen meglepő a Galyasi (Fiametta) haladása, ugy a biztosabb játék, mint különösen a hanganyag előnyös fejlődése tekintetében. Ruzsinszkyval (Boccacció) előadott duettjei, de magán szövegei is a legszebb reményekre jogosítanak.

Igen finom comicummal hordozott Scalza borbélyja Nyilassynak, pompás és jóízű Petronellája Locsareknének, érdekes és élvezhető Pietri hercege Rózsahegyinek, nemkülönben a Margó Z. elegáns Izabellája, mind részt igényelnek s érdemeik is az este sikeréből. Kozma igen szépen s a finomabb árnyalatok kellő kiemelésével énekelte a papucs alatti még mással is decorált kádárterjét.

Izléses volt Takács Jolán is a Beatrice kis szerepében. Ferenczinek nem igen volt alkalma szép organumát érvényesíteni.

Pompás volt a Tiszai Lambertucciója. A korlátolt felfogásu, babonás szatócsot a tőle megszokott elegáns discretióval személyesítte meg; discretióval s mindig a maga kellő helyén aknáva ki a szerep pontjait, minél fogva a közvetlen hatásu mulattatás mellett valóságos kabinet alakokat karrikatizált.

A karok — ugy a férfi — mint a női kar, különösebben az együttesek, igen élvezhetők voltak.

(b. b.)

* A bányamester szombati premiéreje iránt élénk érdeklődés mutatkozik. „A madarász“ szerzőjének e legújabb operetteje nem kisebb sikerre számíthat amannál. Úgyesen megírt, mulattató szövege és kedves zenéje mindennél nagy hatást csinált. — A főszerepek Ruzsinszky Iona, Margó Z., Ferenczy, Tiszai, Locsarekné, Kozma és Nyilasi kezeiben vannak. Az igazgatóság a bécsi jelmezeképek után új, tetszetős bányászjelmezeket csináltatott s dekoratív tekintetben meglepő lesz az ásványokból és virág-guirlandokból összeállított emblemikus díszlet, mely függő virágokból vilamos fényt áraszt. Az előadásban a színpadi zenekar is részt vesz. A budapesti népszínház után a debreczeni színpad az első, hol a Bányamester magyarul színré kerül.

Helyi hírek.

— Kossuth látogatása. Kossuth Ferencz tegnap este 1/2 11 órakor jött vissza Székei-hidról Debreczenbe. A pályaudvaron alig száz főnyi közönség üdvözölte éljenzéssel. Kossuth egyenesen szállására Bokényi Péter házához hajtatott, ahol 11 órakor a dalárda — zárt kapuk mellett — néhány szép magyar dal énekiésével lepte meg. Ma reggel 1/2 9 órakor Nyiregyházára utazott, honnan Meskó László orsz. képviselő és Somogyi Gyula kir. közjegyző vezetése alatt küldöttség jött elibe. Kossuthot a vasúthoz zászlók alatt kísérte ki a függetlenségi kör, honvéd egylet és a bandérium. A peron egészen megtelt Kossuth tisztelőivel, kik igyekeztek kezét szorítani a távozó vendéggel. Birinyi Róza és Erzsike, Szép Juliska kisasszonyok hatalmas virág csokrot nyújtottak át több debreczeni leány nevében. Kossuth viszont körutja alatt kapott száraz virá-

gokból osztogatott emléket a nők között. Har sány éljenzés mellett rohogott ki az állomásról Kossuth vonata. Vele utaztak Kiss Albert, Szinay Gyula, Kállay Ferencz, Thaly Kálmán, Pap Elek és Lakatos Károly orsz. képviselők s a hírlapírók gárdája. — Megemlítjük továbbá, hogy Kossuth Ferencz közbenjárására tegnap este sürgönyileg igazították helyre az olasz királynak küldött sürgönynek, egyes magyar lapokban tévesen közölt szövegét. — Megemlítjük, hogy egy a kir. főügyészség, mint a belügyminiszter megkeresésére, a bankett-ügyről értesítések küldettek fel illetékes helyről. A rendőr-főkapitány ez ügyben folytatja a kihallgatásokat.

— Diszes esküvő. Társas életünk kedvelt rokonszenves alakja, és a bírói karnak is egyik képzett ifju tagja: Dr. Vass Antal kir. törv. bír. tegnap délután 5 órakor esküdött örök hűséget Kugler Mihály államvasuti főfelügyelő bájós és művelt leányának: Kugler Margitnak. Az esküvő az örömszüzők N.-Várudtczai lakásán folyt le. Az esketési szertartást Csiky Lajos ref. theológia tanár végezte, ki ritka szép lendületes beszédet intézett az ifju párhoz. Násznagyok voltak: Komjáthy Béla orsz. képviselő, a vőlegény nagybátyja, és Kugler Henrik, Nyoszolyó lányok: Lábber Matild és Kugler Rózsika. Vőfélyek: Hoffmann József kir. törv. bír. és Dr. Kun Mihály ügyvéd. A vendégek soraiban ott láttuk: Kósa Barnát a Debreczen f. szerkesztőjét nevével, ki a vőlegénynek nővére; Dr. Kósa Zsigmond királyi ügyészt nevével; Szilágyi Imre ügyvédet nevével; Kosztolányi Károly cs. és kir. kamarás tüzér századost nevével; Ignyártó Sándor törv. elnök, Széll Mór üziv. felügyelő, Badányi Sándor és Dr. Belényessy András ügyvéd (Beregszász) stb. Este 7 órakor az öröm szülék páratlan szíveségével is fűszerezett gazdag lakomához ültek a vendégek; első felköszöntőt Komjáthy Béla mondotta az új párna. Pohár köszöntőt mondtak még Ignyártó S., Kósa B., Kosztolányi K. és Kugler Mihály. Az új pár üdvözlésére az ország mindent részéből érkeznek táviratok. — Ezek között volt a Dobieczy Sándor debr. üzletvezető is, ki jelenleg Budapesten van s így személyesen nem lehetett jelen az esküvőn. A diszes társaság a Magyar-fiu kedvelt zenéje hangjainál a hajnali órákig maradt együtt. Szívvel kívánunk mi is áldást az ifju pár frigyéhez!

— Rómában furcsa véleménynyel lehetnek Magyarország felől. Székes-Fehérvárról a papához megy hódoló felirat, a mi kálvinista Rómánkból pedig az olasz királyhoz. Még utoljára — czélatosságot keresnek a furcsa találkozásban!

— Debreczeni meteorokó cím alatt vesz szük a következőket: „Tisztelt Szerkesztő ur! Ezen követ, mely valószínűleg meteorokó, van szerencsém t. Szerkesztő urnak elküldeni azon kérelemmel, hogy méltóztassék azt tetszése szerint akár a főisk. Muzeumnak, akár a kezdeményezendő debreczeni Kossuth Ferencz ereklye-gyűjteménynek átadni. A szükséges tudnivalók ezek: „A kö folyó évi Nov. 18-ikán este 5 óra után hullott szobámba, kettős ablakon keresztül a szoba közepéig és miután egy utjában álló virágot letört, a szőnyegen foglalt helyet. A hullást fénytűnemények nem előzték meg, csupán némi csörömpölő zaj kísérte. A mint tudom nemcsak nálam, hanem az egész Péterfia elején és a Hatvan-utca egész hosszában volt ilyen meteorhullás. Apáink hite hajlandó volt ilyen ritka tűneményeket nagy emberek és eseményekkel hozni kapcsolatba; talán ezt is lehetne valami összeköttetésbe hozni a debreczeni nagy eseményekkel. Legalább a meteorhullás ideje szorosan összeesik azon idővel, midőn Debreczenben levő nagy hazánkfa számos kisebb hazafiak kíséretében a honvédsiroktól hazatértek. Bárcsak ezen meteorhullás

1849-ben Aug. 2-án történt és a muszkákat mind agyonverte volna. De így is valami. — „Csillag esik, föld ing, csörömpöl az ablak... Rossz mameluk vessz meg, jól ha fejen csaplak.“ — Mi legyen ez új lebkő neve? Lehetne akár Thaly-lebkő, akár még méltányosabbau a debreczeni rendőrségről lehetne elnevezni, amely másnap a helyszínén utólagos megfigyeléseket tett.“

— Új dandárparancsnok. A 33. dandárnak, melyhez a debreczeni 39. gyalogezred is tartozik, új parancsnoka van, Fuchs Arthur tábornok, ki állomására, Nagyváradra tegnap érkezett meg. Az új dandárnokot a tisztikar fogadta. A tábornok még tegnap átvette a 33. dandár parancsnokságát.

— Katonai felülvizsgálás. A jövő hó december 4-én a vegyes katonai felülvizsgáló bizottság gróf Dégenfeld József főispán elnökelete alatt a „Bika“ szállodában ülést tart, a mely ülésen azon ujonczok kerülnek felülvizsgálás alá, a kik a mult sorozáson felülvizgálatra küldettek.

— Utoállítás volt tegnap a Csapó-utczai laktanyában a hadkiegészítő parancsnokságnál, melyen 12 idegen illetőségű hadköteles közül 4 embert vettek be katonának.

— A kin megösmerték a lopott ruhát. Kinos zavarban jutott ma Tóthné Kovács Eszter a Kossuth-utczán, a kin egyik szomszéd asszonya megösmerte a tőle napokban ellopott kék rekit. — Tóthné beugrott a színház megett egyik kapu alá, a hol nyomban lehuza magáról a kék rekit, mit egy rendőr a két veszekedő asszony kíséretében fel vitt a kapitányhoz.

— A kis templom torony kísértete. Nem elég, hogy a kis templomtorony orlapjáról csak nagy nehezen olvashatjuk le, hogy tulajdonképen „hány a tütött az óra“, de még az óra szerkezetének is akad valami furfangos ellensége, a ki mikor senki sem csípheti meg, fellopózkodik a toronyba s a szerkezetet megbolygatja. Hol az órahengeren „javít“ valamit, hol a mutatót vezető rudakat taszigálja el. Ez a kísértet valószínűleg ellensége lehet az öreg Grétfácsinak, ki az óra jókarban tartásával meg van bízva s a kinek mindennapra akad bosszúsága a javíthatás miatt.

— Próbabál. Alföldy Károly, városunkban előnyösen ismert és közkedveltségű tánczmester, az ev. ref. felsőbb leányiskola táncztanítója, tanítványaival a jövő december hó 1-én, szombaton tartja nyilvános vizsgálatát s ezzel próbabálját a „Bika“ szálloda dísztermében. Hét órától tízig tanítványaival bemutatja tanításának eredményét, azután kezdetét veszi a próbabál. A vizsgán magántánczot fognak tánczolni. „Steier-tánczot“ lejtenek Fehér Olga és Margit k. a., „Lacachuchá-t“ Eritz Sarolta és Varga Stefánia k. a. „Magyar solót“ Kovácsy Erzsike és Beliczay Jolánka. Ezenkívül több új tánczot fog bemutatni. A próbabálra belépti díj személyenként 1 frt, páholy-jegy 2 frt. Páholyba lépőknek személyjeggyel is el kell látni magukat. — Jegyek előre válthatók Szent-Királyi Tivadar ur díszműaru kereskedésében. Alföldy Károly december 10-én újabb tanfolyamot fog nyitni, melyre beiratkozásokat máris elfogad.

Városi és megyei ügyek.

* Ajánlat vízvezeték építésére. Rumpel és Niklász budapesti mérnököt vízmű építési vállalkozók, husz évi tapasztalataikra s arra hivatkozva, hogy eddig 50 kisebb nagyobb város számára terveztek, építették vízvezetékét, ajánlatot tettek a városnak, hogy ők a debreczeni vízvezeték előmunkálatainak, terveinek elkészítésére esetleg kiépítésére vállalkoznak. Előmunkálatokért és tervek készítéséért díjazást csak azon esetben igényelnek, ha az előmunkálat eredményes lesz, s a tervezeteket a miniszter is jóváhagyja s ez esetben is csak akkor, ha a kivitellel nem ők bíztatnak meg. Ha a város nem volna hajlandó saját költségén létesíteni a vízművet, ők ötven évi concessió mellett saját risikójukra felépítik és üzemben tartják.

* **A pallagi lövőtér elhelyezése.** A pallagi katonai harcászati lövőtér környékének biztosítása céljából tegnap kísérelték meg az érdekeltek magán birtokosokkal a barátságos egyezséget, mely azonban nem sikerült. Eredménye azonban más tekintetben mégis van a vegyes bizottság ülésének. Megállapították azok a területek, melyek a lövőgyakorlatoknál veszélyeztetve vannak, ezek a Jablonczay, Faragó, Szűcs és Weisz-tanya birtokok, mintegy 300 hold területtel; sőt Sámsom község is kérelemmel állt elő a lövőtér elhelyezése iránt, mivel a Manlicher-golyók keresztül járnak a sámsomi uton is, s az utnak e miatt való elzárása károkat okoz a község forgalmának. Megállapította a bizottság azt is, hogy évente átlag 18 napon tartatnak lövő gyakorlatok, melyek egyrésze aratás és más szorgos mezei munka idejére esik. A tárgyalás során kijelentették a magán tulajdonosok, hogy ők nem fogadják el kárpótlást a gyakorlatok alkalmával kényszerített munkaszünetért, hanem kérik földjeik megvételeinek elhatározását. E kivánságot, úgy a katonaság, mint a város képviselői jogosnak és igazságosnak tartja; — sőt a tanács megbízottai, tekintettel arra, hogy a lövőtér szerződése már 1895. év végén lejár, továbbá még a magán-területek kisajátítása esetén is a sámsomi ut forgalma akadályozva lesz s végül tekintettel arra, hogy 300 holdnak kisajátítása tetemes költségbe kerül a kincstárnak: javasolják, hogy a harcászati lövőtér a Hortobágyra helyeztessék ki. Azt is kijelentik a város képviselői, hogy a Manlicher fegyver által netalán okozható szerencsétlenségekért a város már az 1895. évben sem vállalt felelősséget. — Ezek voltak a tegnapi tárgyalás eredményei, — nem pedig az, a mit a Debreczeni Hírlap az ő szokott felületességével tegnap írott.

Vegyes hírek.

* **Gyilkosság a váci fegyházban.** Vácson a többször elítélt Verő Mihály rab, a fegyházi szücsműhelyben sziven szurta Reh Sándor fegyencztársát, aztán fölmetsette az ereket saját karjain. — A gyilkos egy negyedóra múlva meghalt.

* **Megyilkolt földbirtokos.** Görbeden, Bihar-megyében, Adler Zsiga tekintélyes birtokost orvul lelőtték, úgy, hogy azonnal meghalt. A tettes ismeretlen.

Táviratok.

A debreczeni botrány a képviselőházban.

Budapest, november 21. (A *Debr. Ell. sajt. tud. táv. Ér.* 12 ó. 30 p.) A képviselőház interpellációs könyvébe be van jegyezve Busbach Péter interpellációja, Kossuth Ferencz körútja és a debreczeni botrány: a „bika“-beli nóta ügyében.

A belügyi tárca költségvetése.

Budapest, november 21. (A *Debr. Ell. ered. táv. Ér.* 1 órakor.) A képviselőház napirendjén a belügyminiszter költségvetését tárgyalták. Babó Emil szegedi képviselő a költségvetés ellen beszélt.

Interpelláció a debreczeni bankett ügyében.

Budapest, november 21. (Érk. d. u. 1 óra 45 p.-kor. A *Debr. Ellenőr sajt. tudósítójától*.) A képviselőház mai ülésében Busbach Péter a következő táviratban jelzett interpellációt jelentette be a belügyi és igazságügyi miniszterekhez:

Meg van-e engedve, hogy egy idegen állam alattvalója hazánkban politikai körutat tegyen; hogy a magyar államjogot nyilvános helyeken néptöme-

gek előtt megtámadja és a magyar állam alaptörvényei elleni agitációval az ország nyugalma zavarja? Továbbá:

az igazságügyi miniszter a Debreczenben vasárnap tartott banketten történt botrány következtében tett-e intézkedéseket, melyek az Ő Felsége személyét sértő insultusok szigorú megtorlására alkalmasak?

Az interpellációt kiadják az illető minisztereknek.

A budget tárgyalása.

Budapest, nov. 21. (Érk. d. u. 1 ó. 45 p. A *Debr. Ell. sajt. tudósítójától*.) A képviselőház folytatta a jövő évi költségvetés tárgyalását. Első szónok volt ma Babó Emil, ki a budget ellen beszélt.

Busbach interpellációja Kossuth ügyében.

Budapest, november 21. (A *Debr. Ell. ered. táv. Ér.* 3 óra 30 p.) A képviselőházi ülés végén Busbach Péter interpellálta Szilágyi Dezső minisztert, mivel egy olasz állampolgár bejárja Magyarországot és azon a jogon, hogy ő Kossuth Lajos fia, megtámadja közjogunkat.

Az a pák jogait, amelyeket ezen ur vindikál magának, csak a dinaszták élvezhetik. (Óriási zaj, perczekig tartó zürzavar.) Tetézte Debreczenben egy hódoló felirattal az olasz királyhoz, mely vagy naivitás, — vagy nem ismerése állami szervezetünknek; de mind ennek koronája az a botrány a „J a j d e h u n c z u t“ nótával. (Jobbról: Gyalázat!) mely fölött az egész ország felháborodott és mely csak Debreczenben történhetett. Egy város sem irigyli Debreczentől e dicstelenséget. (Óriás za.) — Kérde Hieronymi és Szilágyit, vajjon tettek-e lépéseket, hogy a felség személye ellen elkövetett eme inzultus megtoroltassék?

Kovács József visszautasítja azt a gyanúsítást, hogy az országban lenne akár párt, akár magános ember, ki a királyt sértene. (Zajos: Éljen a király! Éljen a király!) A bankettben történetek nem eshetnek beszámítás alá. (Viharos derűtség.)

Hieronymi belügyminiszter rögtön válaszolni akar, de Polonyi Géza is felemelkedett szólásra; perczekig süketítő zaj; egyik sem ül le.

Ez elnöklő Andrásy Tivadar gr. felfüggeszti az ülést.

A miniszterek válaszai.

Budapest, november 21. (A „D. E.“ er. táv. Ér. 3 ó. 50 p.) Öt percnyi szünet után elnök az ülést ismét megnyitja.

Hieronymi feleli, hogy senkire nézve sem tartja megengedhetőnek a

körutat, ha azon törvénybe ütköző dolog történik és ezt szigorúan megtorolja. A kormány eddig azért nem tett intézkedést Kossuth körútja dolgában, mert nyilvánvaló, hogy Kossuth Ferencz visszahonosítja magát.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter osztzik ama felháborodásban, melyet az egész ország érez a Debreczenben dalolt gyalázó nóta felett. (Zajos helyeslés minden oldalról.) A hivatalos eljárás már megindított és ő bevárja a vizsgálat eredményét; nem hiszi, hogy ez a gyerekes incidens befolyással lenne Debreczen polgárainak érzelmeire.

Polonyi kijelenti, hogy a gyerekes csiny ellen a jelenlevők a banketten is felszóltak.

Körössy Sándor Debreczen polgársága nevében tiltakozott a botrány ellen, a milyen mindenütt megtörténhetik.

Busbach és a Ház a válaszokat tudomásul veszik.

Mit viseljük és miként viselkedünk az előttünk álló évadban.

— Irta: **Komlóssy Miklós.** —

„Ultra English, you know“ ez lesz a divat. Ha az ember „good form“-nak akar látszani vagy „in the push“ akar lenni, akkor meg kell vigyázni mindazon kicsinynek látszó, de elmaradhatlanul szükséges formalitásokat, melyeket a „good breeding“ megkövetel.

Vegyük fel például a sétapálcát. Tavaly egészen egyenes volt, melyet örömmel nyugtatótt az ember a hátán, összetett kezekkel tartván azt hátul. Az idén fogantyujának kell a botnak lenni, elől viselni, és helylyel-közel a fogantyuját a szájba is lehet illeszteni.

A keztyűt vagy fel kell huzni, vagy a zsebben hagyni. Semmi esetre sem szabad azonban a kézben tartani. Hiában volt ez tavaly egy divat, most másképp van. Tavaly senki sem gondolt arra, hogy mire való a keztyűt mutatni, mindenkinek kell, hogy keztyűje legyen.

Ha nem tudja az ember, miként kell kezdet fogni, csak azt árulja el, hogy nem fog jó társaságban. Tavaly még egészen felemeltük a karunkat és úgy csaptunk le erősen megfogott kézzel. Most egyenes irányban nyújtjuk karunkat és megfogjuk az egymás ujjá hegyét, mint a maláyok öszenyomják egymás orrat, ha köszöntik egymást.

Az utcán, sétálás közben, testünket dűledző módon tartjuk, minden testrésznek mozogni kell. Lábaik legyenek ruganyosak, mintha gép lenne beléjük zárva.

Séta közben elfoglaltnak kell magát az embernek mutatni. Mintha gondolkodnék. Általában ez évben a komolyság, meggondoltság honoljon az arcokon.

Mennél többet kell járni. Pedestriánusnak kell lenni, arról beszélni. Köszönni roppant barátságosan kell. Az ismerősökkel úgy kell banni, mintha mindig az a vágy szállana meg bennünket, hogy közelükben lehessünk. Különösen kosiból egészen kihajolva kell köszönnünk, hogy ne éreztessük az illetővel, hogy ő gyalog jár.

A kalap levétel olyan most, mint a Beau Brummel idejében, csak hogy nem a bal, hanem a jobb kézzel vesszük le. Fogd meg a kalap karimáját gyöngéden jobb felől, kissé elől, tartsd magadtól jobbra, hajtsd meg fejedet és gépszerűleg tedd vissza a kalapot.

Évek hosszu során át felgyűrtük a ki-mondhatatlanuk alját, akár esett az eső, akár nem. Erre ma nincs szükség. — Ne györd fel többé. Vagy csak az egyiket. Ez azonban csak tréfa, bon-mót, melyet a walesi hercegről beszélnek, a ki véletlenül csak egyik szarát gyűrte

fel az inexpressible-jének. — Félóra mulva a „dude“-ok a „chappie“-k, a gigerlik mind úgy jártak a turfon.

Vasárnap ne menj sétálni, hagyj azt másoknak, kiknek más napon nincs idejük.

A premiéreken meg kell jelenni. Mennél jobb helyet kapsz, annál urasabb. Hanem az előadásra ne figyelj. Mutasd, hogy unatkozol. Enni a színházban jól áll. Általában a jól mutatás igen közönséges. Jőjj későn, az feltűnő. Ha páholyod van, fordítsd a hátadat a színpadnak. Beszélj hangosan; ha nem tetszik valami, nyilvánítsd. Csak közönséges emberek vannak mindennel megelégedve.

Felöltöt ne viselj, csak este, kivéve ha pneumóniád van. A kék vér többet kiáll, jobban eltűri a hideget. Azért is minden reggel végy hideg fürdőt, ha vaczog is a fogad, vagy ha libabőrös lesz is a tested. Ha elhiszik, beszéld el, hogy gyermekkorodban betörted a folyam jégét, hogy megfürödhess. Ez angolos.

Minden nőnek művésznék kell lenni a ruha felemelésben. Nem szabad a ruhát egész merokkal megfogni és a testhez szorítani. — Ha a hölgyek nem tudják ruhájukat graciózusan felemelni, inkább maradjanak otthon esős időben.

A ruhát mindig a bal kézzel kell felfogni. Kifeszített karral, a meddig a kar ér, hátul ügyesen ránczra szedni, aztán kifeszíteni, mint a vitorlát. — Ha a selyemharisnyából egy-két hüvelyknyi ki is látszik, az nem baj. „Good form!“

Az asztalnál, terítésnél, felszolgálásnál, főzésnél annyi változat áll be idényenként, hogy a helyes magaviseletre vigyázni kell.

Ezelőtt, a leveken kívül, majd mindent villával ettünk, és a petit pois-ok alig akartak rajta megmaradni, most kanál jár a zöltséghez is, sőt a tésztahoz is adunk kanalat a villa mellé. Az asztalkendőt soha se hajsd össze nem szabad elárulni, hogy valaha kosztra járt az ember. Az asztalra felszabad könyökölni. Reggelire igen keveset kell enni. A luncheon-ok kimentek a divatból. Jó és nagy ebéd ez az igazi.

Viziteléskor tilos a felöltöt, pálcát vagy kalapot a társalgóba vinni. Arra való az előszoba. A házi uró sohase segítse a vendégeket. Azért van inas.

Lábaidat keresztbe, kezeidet csipődre tehető Uj kényelmesen, ne szorongva.

Ömagadról sohase beszélj. Anekdotáidban sohase említsd a szereplők neveit. Szórakoztatásodban mindig legyen valami tanulmány. — Beszélj a nőemancipációról. Képekről, könyvekről tanulj meg annyit, ha nem is értesz hozzá, hogy bosszantsd ezokat a kik tudnak hozzá.

Parfüme-od legyen mindig, mennél erősebb annál jobb, ha lehet, használd mindig ugyanazt, hogy átjárjon a kellemes illat. Kis párnácskákból persz sachel-ekben ne szűkölködjél.

Gomblyuk bouquetodra nagy figyelmet fordíts. Legszébb a „bluette“ vagyis az a cultivált búzavirág, melyet az öreg német császár annyira szeretett. Hölgyek napról ibolyát, estéről horádjának. Báiban a fiatal emberek jól áll a gyöngyvirág, vagy fehér jáczint.

Lövőpapírod is lehet új búzavirágszínű czimereid rányomatni el ne feledd. Irj olvasatlanul a menyére lehet, ha te megtanultál írni, tanuljanak meg mások olvasni.

A nagy családoknál az inas neve mindig ugyanaz legyen. Ismerek olyan családot, ahol az inas neve húsz év óta „János“. Ha az új inas nem akarja e nevet e fogadni, fogadj másikat. Szakált az inas soha se hordjon Magyarországon kivételesen a bajusz megengedhető.

A lesimított haj az uraknál kezd kimenni a divatból, a hölgyeknél kezd divatba jönni. Azért, fiatal barátom, csak nőtesd a hajadat, mert a Padarewsky lesz stylish a hajviselet.

Ha valaki kérdez, hogy valami hogy tetszik, ne felelj rá. Kérdezd meg az illetőt, hogy — Mit gondol? Ezenek ugyan nincs semmi értelme, de így kell lenni.

A télen férfiak fognak tea-estélyt rendezni. Piros kék vagy sárga színű azaz az ebédli ily színekkel lesz bevonva. Nevezz el egyetmást Napoleon után, hívd p. o. a kutyádat Bonaparté-nak. Gyűjts pipákat, páczákat, színésznök

arczépeit. A nők fésűket, legyezőket, meg garter-eket fognak gyűjteni. Ösmerek egy hölgyet, akinek harminczhét különböző seres korszója van. Talán szereti a sert. M-rt azt szabad, sőt likört is lehet inni, de csinján. A noble-spitzek kora ismét elérkezett.

A hölgyek még télen is sárga cipőt viseljenek. Lorgnette még a fiatal leánynak is jól áll.

A hölgyek ne fotografáltassák le magukat báli öltözetben, hanem valami történeti vagy allegóriai costum-ben.

A mamák pedig kicsiny gyermekükkel utánozzák a fenyképen York hercegnőt „baby“-jével. Csak mindent angolosan.

Az amerikai grófné.

— Amerikai regény. —

38.

— Chatfield-Taylor H. O.-tól. —

(Folytatás.)

A múlt este már azt hitte, hogy mindenek vége. A bizalom kihalt belőle és evvel szerelme is. De ma este mentségeket talált ki a Húgó számára. Hej csak tudná hogy szerelme az övé, hogy megbocsátana neki.

Aztán látta gondolatban a komoly de bensőleg izgatott arcokat, vigyázva a játékra. Nevetés hangzott füleibe és mintha két hideg szürke szem bámulna rá, felsőbbiséget és utálatot fejezve ki.

Egy kéz nyomását érezte homlokán. Felnézett és Lady Twirlingtont látta holdvilágnál reá mosolyogni.

— Segíthetek rajta kedvesem? Hallottam hogy itt van és felkerestem.

Laura megszorította kezét;

— Segítsen, de úgy, hogy nagyvilági nő lehessen belőlem!

XII. A hadsereg polo-csúbjá.

Jól öltözött emberek serege csoportosult a Hurlingham Club Polo*) tere köré. Az 50-ik dragonyos ezred zenekara népszerű dalokat játszott. A club tagjai és azok barátjai csevegve sétáltak a mezőn, míg a hölgyek sátrak alatt telepedtek le. Temérdek kocsival érkeztek a vendégek, a nap sugarai visszaverődtek a sok fényes szerszámról. A zenekar piros uniformisai remekül mutatnak.

Junius elején Szombat napra esett a verseny, szokatlanul kellemes időben. Ismert londoni alakok bírálták az esélyeket: melyik csapat fog nyerni, az 50-ik ezred lánzsásai, vagy az udvari gárda tagjai? Melyik fogja elvinni a billikomot? Az utolsó mérkőzés volt ez a sok közül; eddig a két csapat egyformán előnyben volt.

Egyenlően ügyes polo-játékosok voltak. Melyik csapatnak kedvez a szerencse?

A labda a czéltől, hol egyik hol a másik csapathoz gurult. Ha valamelyik csapat ügyesen játszott, nagy taps és „Hurrah“ kiáltások reszkettették a levegőt. Jelenleg a labda az udvari gárda felé gurult. Neki vágattak a lovasok kicsiny póni-lovaikon, az ütő-fa szelte a levegőt, majd hallatszott hogy az eltalálta a labdát, mely fel fel bukkanva gurult a lánzsások csapata felé. Nyolcz lovas pónikon követte a labdát folyvást tovább ütve azt, míg végre a sátrak közé keveredett, honnan a nők ijedve futkostak szét. A gőzölgő kis lovak csaknem a vendégek feje tetején rohantak tova. Lehetett hallani a napbarnított arcú és karú lovasok biztató kiáltásait. Egy udvari gárda-tiszt volt legelől, s hatalmas ütést mérve a labdára, görgette a lánzsások felé. Rögtön utána rugattott és mielőtt a lánzsások elérték volna a labdát, már ott termett és még egyet suhintva rá végén-görbe botjával (mallet) kipenderítette a felállított két czölöp között.

A játéknak ezzel vége volt. Az udvari gárda tagjai megnyerték a billikomot.

Grenwel Gladys, ki Laurával egy sátorban ült, örömetlül arcczal kiáltott fel:

— Hogy Keit lord kitűnő polo-játékos, azonnal tudtam, mihelyt megláttam. Milyen könnyen érte el a czélt!

*) Lovas labda játék.

— Hogy tudhatta volna már ezt — felelt Laura, — hiszen alig pár perczig látta Lady Greybrook-nál és alig beszélt pár szót vele.

— Láttam járásáról, mozdulatairól hogy jó sportsman, vállalai pedig arra mutattak, hogy jó lovas is.

— Még megérem, hogy valami jockey-hez menne férjhez, ha már én ki nem választottam volna részére jövődöbelijét, — szólalt meg Laura.

— És ugyan kit, kérem szépen mondja meg! — faggatta Gladys.

— Annak még nincs itt az ideje.

— De én szeretném tudni, hiszen nem lehet a férjeket úgy kiválasztani, mint egy kalapot, vagy valami szalagot, a minék jól kell illeni a ruhához. Idő kell az elhatározáshoz.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* Vasuti állomások kibővítése. A galicziai forgalom növekedésére és kiváltképen a nármaros-sziget—stanislaui vasutvonal kiépítésére való tekintettel szükségessé vált az északkeleti vármegyék nagyobb állomásainak kibővítése. — Ennek következtében — mint a „M-g“ írja — a magyar királyi államvasutak igazgatósága előterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszternek, Szatmár, Királyháza és Debreczen vasuti állomások kibővítése, helyesebben mondva ujjá építése iránt. A miniszter az elkészített terveket jóváhagyta és a megfelelő költségeket is, melyeknek összege több mint két millió forint, engedélyezte. Ez összegnek tulnyomóan nagyobb része, több mint másfél millió forint egyedül a debreczeni pályaudvarra fog fordíttatni, mely most a vidéki állomások között egyike a legnagyobb forgalmuaknak, a mennyiben napenként 60 vonat érinti. Az új állomás a magyar államvasutaknak legszebb vidéki pályaudvara lesz. Szatmár állomásnak kibővítése 115,000 forintba, Királyházáé pedig 230,000 forintba fog kerülni.

Szerkesztői posta.

Th. G. („A templomban.“) Azt hisszük, valaki meg akar tréfálni. Mielőtt felelnék, nem lenne kegyes bennünket megígátgatni?

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 42. szám.

Páros bérlet.

Ma szerdán november hó 21-én:

Itt másodszer:

Páros bérletben:

Egy bolond gondolat.

Bobózat 4 felvonásban. Irta: Laufs Károly. Magyarosította: Hossay Hugó. (Rendező: Pöchy.)

Holnap csütörtökön, 1894. nov. hó 22-én.

Gauthier Margit

a kaméliás hölgy.

Sziamü 5 felvonásban. Irta: Dumas Sándor. Fordította: Paulay. (Rendező Pöchy.)

Holnapután pénteken, november 23-án: gyermek előadásul leszállított helyárrakkal, páros bérletszűnetben. „Alibaba és a 40 rabló“. Látványos tündérrege. Kezdeté 6 órakor. Jegyek ezen előadásra már ma válthatók.

Szombat, november 24-én: Páratlan bérlet szűnetben. Itt először. „A bányaemester“, Zeller legújabb operetteje.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Pontos mérték.

Tüzifa

HIDVÉGER MIHÁLY
faraktárából
(a vasut mellett, homokkert kapuban.)

Rükk, Gyertyán,
varga-, cser- és tölgyfa,
ugyszinte válogatott

Szerszámfa
megrendelhető

Gaiger Emilnél
Kádas-utca 1892. sz.

Goldberger cipő raktárában, piacon a nagy tó sde mellett.
Gróf S. órásnál, Kossuth-utca városháza alatt és Györfi Ignác ur fűszerüzletében, a kollegium mellett.

Pontos mérték.

A mosás napja megszűnt félelmes nap lenni!

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán 100 darab fehérneműt fél nap alatt kifogástalanul szép tisztára moshatunk.

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán a fehérnemű kétszer annyi ideig jó karban marad, mint bármely más szappan alkalmazásánál.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál a fehérnemű csak egyszer kell mosni, nem pedig háromszor, mint a más fajta szappanokkal.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál nem kell többé h-fék segítségével mosni vagy pedig az annyira ártalmas fehérítő port alkalmazni.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál megtakarítunk időt fűtő anyagok és munkaerőt. **Köszöndünk a szappantökéletes ártalmatlanságáért!**

Kapható minden nagyobb fűszer és anyagkereskedésben (konzum-üzletben).

Főraktár: BECS, I. RENNGASSE 6.

AUER-féle
Légszesz izzólámpa
Magyar légszesz izzólámpa r. t.
Budapest, aranykeze-utca 6. sz.
E ősmert legszébb, legelőszöb vilá-
gítása a jelenkorak.
Több mint 2 millió lámpa hasz-
nálásban. 50% légszesz meg-
takarítás, melegség nélkül.
Csendes, enyhe, a szemnek jól
eső láng. Leszállított ár szept.
1-től 1 lámpa 5 frt. Kapható
Debreczenben a légszesztársu-
latnál.

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK
a Barella P. F. W.-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. kitüntetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Mergelburgban 1893. Chicagóban 1893.

Kiváló eredménnyel használják mindennemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgérs, gyomorsav, égés, úgyszintén vesé- és hólyagbetegségeknél; megszüntet azonnal mindennemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedések elejét vegyen, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin S. W. P. F. W. BARELLA
Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár: **Török József** gyógy-
Budapest: szertárában.
király-utca.

CAAOVERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.

CSOKOLADÉK
vanilliával
vagy anélkül
mérsékelt arakon.

HARTWIG & VOGEL
BODENBACH

ELISMERT KITÜNÖ MINŐSÉGEK
Mindennyit kaphatók

Figyelmet kérünk!

A helyi viszonyok kényszerítő hatása alatt minden végeladás és kiárusításnál olcsóbban árusítjuk el a raktárunkon rendkívül felhalmozódott csakis első minőségű

divat, vászon és kézmű áruinkat.

Személyes meggyőződést kérünk szerezni arról, hogy

hihetetlen olcsó pénzért is csak jót és nem „parti jószágot szolgálunk.“

Tiszte'ettel

BOROS TESTVÉREK

Kossuth-utca 3. sz.

KLYTHIA A bőr ápolására.
Az arcszín finomító-
sára és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelőszöbabb toillette-, bálí és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.
Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr POHL J. J. cs, kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.
Szátküldés utánvéte-
lél vagy az összeg
előleges beküldése
ellen.

Taussig Gotlieb,
finom toillette szappanok és illatszerek gyáros

Főraktár: WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁNÁL** és a legtöbb illatszert és gyógyszerüzletben és gyógyszerárakban.

Véd jegy.

Kitűnőnek és megbízhatónak ismert
BORKIVONATUNKAT
melegen ajánljuk.

Eredeti gyári árjegyzék szerint kap-
ható minden jobb fűszer- és csemege-
kereskedésben

Debreczenben.

Valódiságáért az alant jegyzett igaz-
gatóság szavatol

Tokaj-hegyaljai Cognacgyár
Részvénytársaság S.-A.-Ujhely.

Dr. Nyomárkay Ödön Székely Elek
Zenplérmegyei közkórház orvosa. ügyvéd.

Figyelem a fenti védjegyre!!

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta és teljesen tűzálló agyagból készült
fehér, tova és zöld ó-német, chamois és majolika

kerépkályháit

valamint **disz** kandalló, kandallós kályháit és
takarék tüzhelyeit, melyek ez iparágban legelső rangot
foglalnak el és számos elsőrangú kitiüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottatik.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott álli-
tók végzik.

Egész épületek kályhabeépítését tetemes árengedmény-
nyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben.

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén, a Bika szálloda mellett.

Felállított minta kályháink ugyanottan megtekinthetők és a raktárról
kiválasztott kályhák azonnal állithatók.

László Albert könyvkereskedése

Jókai összes művei nemzeti kiadásának főbizományosa

DEBRECZENBEN.

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása

mindenki által beszerezhető minden anyagi meg-
erősítés nélkül azáltal, hogy e tekintélyes
könyvtárt

3 frtnyi havi részletfizetés

mellett szállítom.

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI
2000 iven, erős papíron, megjelenik 100 kötetben
Összesen 100 kötet fog megjelenni.
Kötetenként átlag 20 iven. Félévenként
10 kötet jelenik meg és küldetik meg egyszerre.
Gyűjtőknek valamint mindazoknak, kik e kiadás érdekében fára-
doznak husz rendelés után egy diszkötésű 250 frt
értékű tiszteletpéldányt, egyes rendelések után készpénz-jutalékot
fizetnek. — Gyűjtőik ingyen adnakak.
E diszes gyűjtemény, mely külön magyar stílus rajz alapján
készített kötetben van, a könyvtár díszére válik.

Havi részlet

csak 3 frt

Diszkötésben

250 frt.

Rendelő-Lap László Albert
könyvkereskedésének
Debreczenben.

Ezennel megrendelem jelen előrész alapján
Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadását

100 kötetben, 200 iven, — 100 vászondiszkötésben 250 frtért) Fizetendő
100 fűzött kötetben 200 frtért) Debreczenben.

a) Kötetelem magamat a rendelés keltétől kezdődő egymástáni havi
3 frtos részletfizetéseket a fenti összegnek mindaddig fizetni, míg a
teljes mű ára törlesztve nincs.

b) Kötetelem magamat félévenként 10—10 kötetet 25 frtnyi után-
vétellel átvenni. Nem kívánok módosítások
átvételét.
Egyszermind tudomásul veszem, hogy félévenként 10—10 kötet, évenként
tehát összesen 20 kötet fog megjelenni és nekem két csoportban megküldeni.
A részletfizetések be nem tartásakor a részletfizetési kedvezmény megszűnik.

Név és állás:

Lakhely és kelet:

E rendelési lapot tessék levágni és sajátkezű
aláírásával ellátva hozzámm beküldeni.

Jókai Mór összes művei

nemzeti kiadása

100 kötet ára:

fűzve 200 diszköt. 250 frt

Páratlan alkalmat nyújt egy egész könyvtár megvásárlására. Magá-
nosok, iskolák, egyesületek, intézetek

havi 3 frtos részletfizetéssel

alapját vehetik privát, iskolai, intézeti vagy egyesületi könyvtárunknak.
Az egész ország óhaja volt, hogy Jókai összes művei egyöntetű
szép kiadásban gazdagoknak és szegényeknek hozzáférhetővé legyen.

Mi megadjuk a kedvező feltételek nyújtása által ezen közkívánat
teljesülésének lehetőségét. Jókai közkinccsége lesz az egész nemzetnek
a nemzeti kiadás által.